

Tilburg, 7 april 2016

Beste raadsleden, ambtenaren en collegeleden van de Hart van Brabant gemeenten en leden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten,

Graag nodigen wij u uit voor de derde **collegetour - Powered by Social Innovation** op dinsdag 31 mei 2016. Tijdens deze collegetoursessies praten wij u in korte tijd bij over recent wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot diverse belangrijke maatschappelijke thema's waar we in Midden Brabant mee van doen hebben, zoals zorg en arbeidsmarktparticipatie. Ook gaan we graag met u in gesprek over actuele ontwikkelingen waarvan duurzaamheid en de participatiemaatschappij een voorbeeld zijn. Dit alles vanuit het perspectief van Social Innovation.

In deze derde editie staan op het programma:

- **“Duurzame ontwikkeling en de participatiemaatschappij”**, met een bijdrage van prof. dr. D.P. (Daan) van Soest, hoogleraar milieu-economie aan Tilburg University en verbonden aan het *Tilburg Sustainability Center*. Van Soest zal niet alleen ingaan op de kennis die we hebben op het gebied van het stimuleren van active participatie door burger en bedrijf, maar ook over hoe zo snel mogelijk meters kunnen worden gemaakt in het beantwoorden van prangende, nog openstaande beleids- en uitvoeringsvragen op dit terrein.
- **“Van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie: lessen uit Tilburg”**, met een bijdrage van dr. T.A.P. (Tamara) Metze, Associate Professor Tilburgse School Politiek en Bestuur. Een bijzonder actueel en relevant thema; met de verkregen inzichten kunt u morgen al uw energieke burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties stimuleren en faciliteren om hun passie voor publieke zaken te verwezenlijken.

De inleiding wordt verzorgd door Marieke Schoots, programmamanager bij Midpoint Brabant. Zij neemt u mee in de strategische agenda van Social Innovation en geeft inzicht in waar we nu staan.

Het blijft echter niet bij informeren; onze sprekers delen ook hun plannen voor de nabije toekomst met u en doen een beroep op uw hulp en steun, die daarbij gewenst is. Een uitstekende gelegenheid dus om de ontwikkelingen en resultaten op het snijvlak van Social Innovation en de strategische thema's voor de regio uit de eerste hand te vernemen.

Programma – TZ005 TIAS building

- 16.30 – 17.00 ontvangst met koffie en thee
- 17.00 – 17.15 inleiding door Marieke Schoots
- 17.15 – 17.45 Daan van Soest – Duurzame ontwikkeling en de participatiemaatschappij
- 17.45 – 18.00 korte pauze met snack
- 18.00 – 18.30 Tamara Metze – Van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie
- 18.30 – 19.00 vragen & discussie
- 19.00 – 20.00 afsluiting, met een borrel + hapje

In de bijlage vindt u alvast wat achtergrondinformatie.

Graag vernemen wij uiterlijk 17 mei of u deze collegetour bijwoont. Uw aanmelding, vragen of opmerkingen kunt u sturen naar brigittemusters@midpointbrabant.nl.

Namens Powered by Social Innovation,
Marieke Schoots - Maartje Pinxteren - Brigitte Musters

Duurzame ontwikkeling en de participatiemaatschappij

Gemeentes en provincies staan voor grote uitdagingen wat betreft de transitie naar duurzame ontwikkeling – op het gebied van klimaatneutraliteit en energie-efficiëntie, het verminderen van het gebruik van schaarse hulpbronnen (onder andere door het verbeteren van afvalscheiden en recycling), en het stimuleren van de productie van vernieuwbare energie. De bijdrage van de burger is daarbij onontbeerlijk, en overheden zoeken naar manieren niet alleen om burgerinitiatieven te ondersteunen en te faciliteren, maar ook naar manieren om ze aan te wakkeren.

Daan van Soest zal in zijn bijdrage ingaan op de verschillende manieren waarop burgers kunnen worden gestimuleerd hun bijdrage te leveren aan het realiseren van de doelstellingen die gemeentes en provincies hebben op het gebied van klimaatneutraliteit en duurzame ontwikkeling. Hij zal daarbij gebruik maken van de kennis die in Nederland op dit gebied is opgedaan in de vele pilots die reeds zijn uitgevoerd. Maar hij zal ook laten zien waar de kennislacunes zitten, hoe overheden en kennisinstellingen kunnen samenwerken om systematische kennis op te bouwen. Hij zal daarbij onder andere ingaan op een aantal projecten die hij met de gemeente Tilburg heeft uitgevoerd.

Over Daan van Soest

Van Soest is hoogleraar milieu-economie aan Tilburg University en directeur van het *Tilburg Sustainability Center*. Zijn onderzoek richt zich op de vraag hoe de transitie naar duurzame ontwikkeling kan worden versneld, en op welke wijze de samenwerking tussen de verschillende partijen (overheden, burgers, bedrijfsleven) kan worden bevorderd om deze versnelling tot stand te brengen.

Van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie: lessen uit Tilburg

De energieke samenleving vraagt om een andere soort overheid: veel meer ondersteunend en faciliterend. Als burgers initiatieven ontplooiën dan lopen ze nu vaak tegen grenzen aan: financiële, juridische en politiek-bestuurlijke. De vraag is dus hoe en wanneer een overheid kan 'loslaten in vertrouwen' of kan afzien van ingrijpen in autonome sociale processen? Hoe en wanneer kan de overheid nog geloofwaardig een publieke taak en verantwoordelijkheid claimen?

Zulke vragen spelen bij veel gemeenten. Ook het Tilburgse gemeentebestuur maakt serieus werk van een nieuwe Tilburgse aanpak ('Op z'n Tilburgs'), toegesneden op veranderende tijden. In navolging van de Raad voor het Openbaar Bestuur (Loslaten in vertrouwen, 2012) wil de gemeente versterkt invulling geven aan de idee van 'overheidsparticipatie'. Hierbij is de gedoodverfde 'participant' in publiek beleid niet zozeer de burger - zoals bij de klassieke participatieladder van Arnstein (1969) -, alswel de overheid, die participeert in meer of mindere mate in het spel dat door andere partijen wordt gemaakt.

In een uniek leertraject, ontwikkelden de gemeente Tilburg, burgers van Tilburg, maatschappelijke organisaties en bedrijven samen met de universiteit een 'andere overheid', een 'participerende overheid', die niet onnodig in de weg zit, en waar wel nodig bijdraagt aan maatschappelijk initiatief en 'social innovation'.

Over Tamara Metze

Tamara Metze is associate professor aan de Tilburgse school voor Politiek en Bestuur. Zij onderzoekt democratische innovaties in de samenwerking tussen overheden, bedrijven en samenleving op het gebied van de ruimtelijke ordening, planologie, en milieu- en energievraagstukken. Bovendien heeft zij veel ervaring in het opzetten van lerende netwerken, interactieonderzoek en *serious gaming*, recentelijk in een traject over Overheidsparticipatie in de gemeente Tilburg. Door ontwerp en uitvoering van leerprocessen ontwikkelt zij samen met betrokkenen 'next practices' in plaats van 'best practices'.

Powered by Social Innovation

Powered by Social Innovation

Powered by Social Innovation is een initiatief van het Regiepunt Social Innovation binnen Midpoint Brabant. Powered by Social Innovation is het platform in de regio dat initiatieven, evenementen, kennis en partijen rondom Social Innovation bundelt en aanvullend zelf activiteiten initieert en organiseert. Doelstelling van het platform is inhoud te geven aan de Social Innovation agenda in de regio. Kennis delen en netwerken opbouwen en versterken met als doel in samenwerking nieuwe activiteiten initiëren en ontwikkelen die leiden tot zowel maatschappelijke als economische meerwaarde. www.midpointcsi.nl/powerd-by-social-innovation/

Programma Social Innovation: Midden Brabant als regio van Social Innovation met Tilburg als kerngemeente.

In 2010 heeft de regio Midden Brabant een strategische agenda opgesteld, gebaseerd op de kenmerken van de regio en de stad. Deze kenmerken (schakelkracht, korte lijnen, sterke verbindingen tussen stad en land, sterke economische clusters, aanwezigheid van kenniscentra) gaven aanleiding te kiezen voor Social Innovation als onderscheidend profiel.

De economische en kennisstructuur van de regio wordt namelijk niet gekenmerkt door een sterke specialisatie, maar juist door een unieke combinatie van kennis en creativiteit, van denken, doen, maken en verspreiden. Vanuit het besef dat de innovatieve kracht van de toekomst, meer nog dan door technologische vernieuwing, wordt bepaald door de wijze waarop het innovatieproces wordt vormgegeven (in strategieën, concepten, ideeën en organisaties waarin de mens en zijn omgeving centraal staan), heeft de regio gekozen voor Social Innovation.

Het programma Social Innovation 2015-2017 bestaat uit 5 programmalijnen met daaronder 15 projecten. Het programma wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het Regiepunt Social Innovation binnen Midpoint Brabant. Een gedetailleerd plan is beschikbaar bij programma manager Marieke Schoots

Locatie: Tilburg University

Warandelaan 2
5037 AB Tilburg